

KITSAH 5777

Rabbi K BES

(I)

אמר רב יהודה בריה דרב שמואל
 בר שילת משמיה דרב: כשם שמשנכנס אב ממצטין בשמחה - כך משנכנס
 אדר מרבין בשמחה. אמר רב פפא: הלכה בר ישראל דאית ליה דינא
 ביהדי נכרי - לישתמיט מיניה באב דריע מזליה.
 ולימצי נפשיה באדר דבריא מזליה. (מזות טו)

משנכנס אב - ממצטין בשמחה. ושבת יי שקל: שקל: משמחה
 באב להיזת בחוקה - אסור לספר יי ולכנס יי וללבוש קלי
 מגדק יי, אסלו קלי פשתו יי, עד ישיגבר הסענית. ואסלו לבגס
 ולהניח לעסר הסענית. אסור יי. וקבר נהגו ישיגבר. שלא
 לאכל בשר בשבת זו ולא יכנסו למרחץ עד ישיגבר. הסענית,
 ויש מקומות שנהגו לבשל השחיטה מראש החדש עד הסענית.
 (כאלם תענית טו)

שלום ושוחח יע ליני חלומי הרב האנרד המוסלג מו"ה צרוך כ"י:
 יפה נחשור על השמחה הרחמ"ם...
 ואמנם צהלכו ונגלם לא כ' רחמ"ם ולא הש"ע הא דחרכים בשמחה ולא
 הביאו ולרך לידע טעם להשמחה זו:
 (שבת תתס-טפ א"ה ק"ה)

אסור לאדם שימלא פיו (ט) שחוק בעולם הזה:

אמר רבי יוחנן משום רבי
 שמעון בן יוחאי: אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם
 הזה. שואמר: "אז ימלא שחוק פיני וילשונו רפה".
 אימתי - בזמן ש"אמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם
 אלה". אמרו עליו על ריש לקיש, שממיו לא מלא
 שחוק פיו בעולם הזה מכי שמעה מרבי יוחנן רביה.
 (מכות א"ה)

אסור למלאות פיו שחוק. שהשמחה ימירה
 משכח המנות. ועיין בט"ז ופרישה דאפילו בשמחה של מלוא כגון
 צמחונה ופורים לא ימלא פיו שחוק:
 (משנה ברורה ט"ז)

הגדיל ה' לשמח עם אלה לא מפני המקדש בלבד אומר אלא כד קאמר אימתי ימלא שחוק פינו ולאנוט רנה כגון שיהמרו כגוים
לפיט ויושיעט ואלו בלוטו הזמן כשמח כדי לנטות כפלותיו וגבורותיו וילאזרו הגוים הגדיל ה' לשמח עם אלה וירלו כשמחט ויטכו ושמחה
פוז שכוה שמחה הטורח היא מלוה
גדלה משום שרמתי ניכח ודומה לזה
מה שלמרו כמדרש זה היום עשה ה'
עילה וקשמחה ט הוי אומר כה'
לומר לפיט סוה הויר הוא יוים
ונטשה לט ט וכיס ונפלותו ואלט
שמחים כהם אפילו הדי עיקר השמחה
אינה כמטור יוס טוכ אלא כמטור
ה' למרסם אח כל הגדלות ואל כל
הטורחות שהוא עושה עמט :

8 ועל זה
הוכיר דוד בכאן : עבדו אח ה' בשמחה יי, ביאר : כי השמחה שלימות העבודה, ועל כן
חיה ענין השיר במשכן ובמקדש במה ובכלי שהוא מביא נפש האדם לדרך השמחה, וזהו
שאמר הכתוב בלויים : לעבוד עבודת עבודה יי, ודרשו רז"ל יי : אי זו היא עבודה
לעבודה יי, חזו אומר זה השיר. כי היו הלויים מזוהרין ומצויים לשורר ולעורר השמחה על
מצות הקרבן כדי להיות מעשה המצוה בשמחה, ומצינו בפסיקתא יי : זה היום עשה ה'
נגילה ונשמחה בו יי, אמר רבי יי איני יודע אם ביום אם בהקב"ה, בא שלמה ופירש :
נגילה ונשמחה בך יי, בך בחורחך, בך בישועתך. (ובנין פה"י, ככ הקאח, שמחה)

9
טו השקטה שישמח אדם בצעית המצוה וקאמרת האל שקנה
קנו - עבודה גדולה היא, וקל-המונע עצמו משקטה זו
ראוי להפריע מקנה, שנאמר : פתח אפר לא-עבדך את-ה'
אלהיה משקטה ויטוב לךב (ויקרא יט ט), וקל-המנטי עצמו
וחולק קבוד לעצמו וסתפדד בעיניו בקקומות אלו - חוסא
ושוקה ועל זה הנהיר שלמה ואמר : אל-סתפדד לפני-קלק
(סעי טו י), וקל-השפסיל עצמו ומקל גופו בקקומות אלו -
הוא הגדול שתפדד העובד סתפדד. וכן דוד קלק וקראל
אמר : וקלקתי עוד מוזאת וקניתי שקל קציני (שמואל א יט ט)
ואין הגדולה וקבוד אלא לשמח לפני ה', שנאמר : וקלקה יי
דוד קפנו וקברכר לקני ה' וגו' (סעי טו).

(ובנין פה"י, ככ הקאח, שמחה)

10
לפנות בוקר שמעו קול הצחוק הגדול מאד עד שכל האילנות היו
מודעצים, והסית הצבר את בן המלך האפיתי שהוא אדוניו לשאול את איש
הצבר מה זאת, ושאלו : מה הוא קול הצחוק הגדול הזה סמוך לבוקר ? והשיב
לו : זהו מה שהיום צחוק מן הלילה, שהלילה שואל את היום : מדוע כשאתה
בא אין לי שם ? ואוי היום צחוק בקול גדול, ומאיר היום, וזהו קול הצחוק
ששומעים לפנות בוקר, ונסלא הדבר מאד בעיניו, כי זהו ענין מוסלא ומחר
שהיום צחוק מן הלילה, ולשאלו יותר לא יכול, שהרי ההוא עונה בלשון כזו.
... בלילה שמעו את קול החיות שכולן שואנות ונהמות בקולות מחרים, שכל
החיות והעופות כולם נתנו קולם : האריה היה שואג, הנמר נהם בקול אחר,
העופות מצפצפים ומקשקשים בקולם, וכן כולם הומים בקולות שונים,
ובחחילה נבהלו מאד ולא הקשיבו כראוי אל הקול, מחמת הפחד, אחר כך
הטו אונם והקשיבו ושמעו שהוא קול נגן, שהם מזמרים, נגן יפה ומפליא
מאד, והקשיבו יותר, ושמעו שהוא קול זמרה ונגינה יפה להפליא, שהוא
חצונג נסלא ועצום מאד לשמוע זאת, שכל חצונגי העולם כולם כאן, ואינם
נחשכים, ובטלים לגמרי, כנגד החצונג הגדול והנפלא של הנגינה הזאת.

(ובנין פה"י, ככ הקאח, שמחה)

11
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)

12
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)

13
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)
אדם לברך על הרעה ברעת שלמה ובנפש חפצה (ד) כדרך שמברך בשמחה על הטובה יכי
הרעה לעובדי השם היא שמחתם וטובתם כיון שמקבל מאהבה מה שגזר עליו השם נמצא שבקבלת
רעה זו הוא עובד את השם שהיא שמחה לו : (ש"ע אורח רב"ע ע)